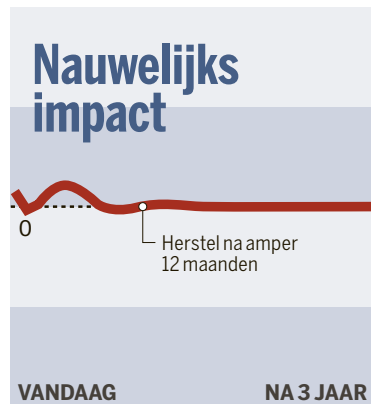

DISCUSSIE OVER EUROPESE SANERINGSRICHTLIJNEN LOOPT HOOG OP

‘Besparen fnuikt groei niet’

Hoe evolueert de Belgische economische groei over een periode van 3 jaar...

...als de overheidsuitgaven vandaag dalen?

...als de Europese activiteit vandaag terugvalt?

...als de onzekerheid vandaag toeneemt?

...als de ECB vandaag meer geld uitleent?

...als vandaag de rente op overheidsobligaties daalt?

DS-Infografiek | Bron: Gert Peersman, UGent

Het gevaar dat de Belgische overheid zichzelf kapot bespaart, is klein. De regering heeft maar weinig grip op de groei van de economie.

VAN ONZE REDACTEUR

RUBEN MOOIJMAN

BRUSSEL | Besparen of niet besparen? De discussies over hoe de regering moet omgaan met de Europese saneringsrichtlijnen lopen dezer dagen hoog op. Ten onrechte, beweert de Gentse econoom Gert Peersman. Of de Belgische economie groeit, heeft veel meer te maken met internationale en conjuncturele elementen dan met het beleid van de regering. Peersman leidt dat af uit de resul-

taten van ingewikkelde economische analyses. Die maken het mogelijk om de invloed van bepaalde economische factoren op de groei af te zonderen van de ingewikkelde economische complexiteit. Want, zo legt Peersman in zijn studie uit, als de regering bezuinigt en de economie krimpt, is het niet zeker dat die twee iets met elkaar te maken hebben. ‘Beide kunnen evengoed het gevolg zijn van een eerdere ontsporing van de openbare financiën, of het resul-

taat van een gemeenschappelijke derde factor, zoals de bankencrisis of de internationale conjunctuur.’ De Gentse econoom heeft de invloed van vijf economische factoren op de groei onderzocht. Belangrijkste conclusie: als de overheid minder uitgeeft, heeft dat geen noemenswaardig effect op de groei. ‘De stelling dat België zich momenteel kapot zou besparen, wordt duidelijk verworpen door de data.’ Een daling van de rente op overheidsobligaties heeft evenmin veel effect.

Impact

Drie andere elementen hebben wel een heel duidelijke impact op de groei. Maar laten dat nu net drie elementen zijn waar België zelf geen grip op heeft. Het gaat ten

eerste om de Europese conjunctuur. Als het in Europa goed gaat, gaat het in België goed. ‘Hier ligt dan ook een belangrijke verklaring voor de recessie. Als open en exportgerichte economie, wordt België simpelweg meegesleurd met wat gebeurt in de rest van Europa.’ Een tweede belangrijke factor is de onzekerheid. Hoe meer onzekerheid (bijvoorbeeld over de effecten van de vergrijzing), hoe minder groei. En de derde factor van belang is het ECB-beleid. Als de ECB een stimulerende maatregelen neemt, krijgt de Belgische groei een duw in de rug.

De studie lijkt een pleidooi om het door Europa uitgestippelde saneringsbeleid nauwgezet na te leven. Daarmee saneren we de overheidsfinanciën zonder dat de groei

in gevaar komt. Bovendien verkleint het de onzekerheid, wat juist goed is voor de groei. Maar hoe zit het dan met bijvoorbeeld Nederland? Dat land heeft eveneens een open economie, maar het heeft harder bezuinigd, en krimpt sneller dan België.

Peersman heeft de verklaring: de staatsschuld. Die is in België hoger, waardoor bezuinigingen door de overheid sneller worden gecompenseerd door gezinnen en bedrijven.

Een andere belangrijke voetnoot is dat de studie alleen over echte bezuinigingen gaat. De studie zegt niets over wat er met de groei gebeurt als de overheid de belastingen verhoogt. Nochtans ligt hierop wel de nadruk in het beleid van de regering-Di Rupo.

INTERVIEW

GERT PEERSMAN ECONOMOON UGENT

Een studie levert nieuwe argumenten in het debat over de relatie tussen bezuinigen en economische groei.

‘Onzekerheid wegnemen heeft het meeste effect’

Uw studie lijkt de economen die waarschuwen tegen té zware bezuinigingen ongelijk te geven.

‘Voor zover het over België gaat, klopt dat. Deze studie gaat specifiek over België, voor andere landen ligt de toestand mogelijk anders. Maar de conclusie is heel duidelijk: overheidssaneringen hebben geen negatieve invloed op de groei. Wel belangrijk voor die groei zijn buitenlandse factoren en de onzekerheid. Op dat laatste kan de overheid weer wel invloed uitoefenen door duidelijkheid te verschaffen over het gevoerde beleid.’

De Belgische situatie is specifiek wegens de hoge staatsschuld in ons land.

‘Ja, dat is een belangrijk verschil met bijvoorbeeld Nederland.

Omdat in ons land de schuld zo hoog is, neem je onzekerheid weg door te saneren. In Nederland is wat dat betreft nog meer ruimte, en is de noodzaak voor harde ingrepen minder groot.’

België heeft de crisis vrij goed doorstaan in vergelijking met andere landen. Heeft het overheidsbeleid daar wel iets mee te maken gehad?

‘Een belangrijke verklaring daarvoor is dat België de begroting ook niet te veel heeft laten ontsporen in de eerste jaren na het uitbreken van de crisis. We hebben niet zoveel relance-uitgaven gedaan.’

‘Spanje heeft daar bijvoorbeeld veel sterker op ingezet, met als resultaat dat dat land nu de prijs daarvoor betaalt.’

Wat vindt u van de discussie

Gert Peersman. © Wouter Van Vooren

onder economen over de noodzaak om al dan niet zwaar te saneren?

‘Daar kruipt veel te veel energie in. Men heeft het de hele tijd over de effecten van de bezuinigingen, terwijl die er nauwelijks zijn. Mijn punt is dat vooral de onzekerheid moet worden aangepakt. Dat heeft immers een veel sterkere invloed op de groei.’ ‘Als de regering een duidelijk antwoord kan bieden op de vraag of iedereen over tien jaar nog een pensioen zal hebben, zal dat een positief effect hebben. Idem voor de bedrijfsbelastingen. Bedrijven en huishoudens willen weten wat hen te wachten staat. Zolang daar geen duidelijk zicht op is, zal dat wegen op de economische groei.’

‘Je moet dus als beleidsmaker vooral mikken op het wegnemen van die onzekerheid.’

‘De discussie of het tekort groter of minder groot moet zijn, is eigenlijk minder belangrijk.’

Maar u pleit wel voor het vasthouden van de saneringsinspanningen.

‘Uiteraard, want als je het uitgestippelde pad verlaat, creëer je weer onzekerheid. Misschien nu niet meteen, maar over een paar jaar wel.’ (rmg)